

Zakon o prebivalištu i boravištu državljana BiH

Poglavlje I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje prebivalište i boravište državljana Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: državljanin) i boravište raseljenih osoba u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: raseljene osobe). Sve odredbe ovoga zakona odnose se jednako na sve državljane, osim ako nije drukčije predviđeno u posebnim odredbama u poglavlju IV ovoga zakona. Niti jedna odredba ovoga zakona se ne smije tumačiti tako da ograničava pravo državljana na slobodan izbor mjesta prebivališta/ boravišta.

Član 2.

Podaci obrađeni ovim zakonom se obrađuju, pohranjuju, koriste i dostavljaju s namjerom zadovoljavanja potreba državljana u uživanju njihovih prava i vršenju dužnosti i koriste se za praćenje broja i kretanja pučanstva u Bosni i Hercegovini. Prikupljanje podataka sukladno s ovim zakonom se obavlja sukladno s Zakonom o zaštiti osobnih podataka Bosne i Hercegovine, te Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka Bosne i Hercegovine.

Član 3.

Smisleno ovom zakonu: 1. Državljaninom smatra se osoba koja je stekla državljanstvo prema odgovarajućim zakonskim aktima; 2. Izbjeglom iz BiH smatra se državljanin kojemu je priznat status izbjeglice prema odgovarajućim zakonskim aktima; 3. Raseljenom osobom smatra se državljanin kojemu je dodijeljen status raseljene osobe ili sličan status sukladno s odgovarajućim zakonskim aktima ili koji je podnio zahtjev da dobije taj status; 4. Dokaz o identitetu pruža se bilo kojim dokumentom kojim se pokazuje ime i datum rođenja osobe, osim ako nije drugačije predviđeno odgovarajućim zakonom i koji je izdat: a) u razdoblju od 6. travnja 1992. godine do stupanja na snagu ovoga zakona, na propisanom obrascu i na temelju tada važećih propisa, od strane nadležnih organa, organizacija ili drugih pravnih osoba kojima je povjerenom vršenje javnih ovlaštenja u Bosni i Hercegovini, ili; b) izdana prije 6. travnja 1992. godine od strane nadležnih organa bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, ili nadležnih organa bivših socijalističkih republika i autonomnih pokrajina. 5. Pod adresom stanovanja smatra se naziv osobe i broj kuće ili stana u mjestu u kojemu državljanin ima prebivalište ili boravište; 6. Osobna iskaznica je javna isprava koja služi kao dokaz o identitetu, o mjestu i datumu rođenja, prebivalištu ili za raseljenu osobu boravište, i o državljanstvu Bosne i Hercegovine sukladno s odgovarajućim zakonskim aktima; 7. Pod prebivalištem smatra se općina ili distrikt u kojemu se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi; 8. Pod prebivalištem prije sukoba smatra se prebivalište prema tada važećim zakonima i koje je raseljena osoba ili izbjeglica napustila nakon 30. travnja 1991. godine, bez obzira da li se ta osoba odjavila ili je bila odjavljena iz tog mjesta; 9. Povratnikom se smatra izbjeglica iz BiH u inozemstvu ili raseljena osoba koja se vratila ili je u procesu povratka u svoje prebivalište prije sukoba. Takva osoba se smatra povratnikom dok ne dobije osobnu istaznicu od organa vlasti u svom prebivalištu prije sukoba. Državljanin se ne mora vratiti na svoju adresu prije sukoba da bi se smatrao povratnikom; 10. Pod boravištem se smatra općina ili distrikt gdje se državljanin nastani s namjerom da tamo privremeno živi; 11. Pod boravištem raseljene osobe se smatra općina ili distrikt gdje se raseljena osoba nastani s namjerom da tamo privremeno živi.

Član 4.

Državljanin prijavljuje i odjavljuje prebivalište i boravište sukladno s ovim zakonom. Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja, obvezno je za sve državljane, osim slučajeva iz članka 9. stavak 4. ovoga zakona. Prijavljivanje i odjavljivanje boravišta je dragovoljno, osim ako ovim zakonom nije drugačije regulirano.

Državljeni mogu prijaviti samo jedno prebivalište na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Poglavlje II - PRIJAVLJIVANJE I ODJAVLJIVANJE PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

Član 5.

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja, vrši se u Federaciji BiH kod policijske postave pri kantonalnom ministarstvu unutarnjih poslova, u Republici Srpskoj kod stanice javne sigurnosti pri Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Srpske, i u Breko Distriktu Bosne i Hercegovine, kod nadležnog organa, koji funkcionalno djeluje kao državna institucija.

Nadležni organi entiteta postupaju kao drugostupanjski organi u žalbenom postupku za odluke nadležnih organa za izdavanje, poništavanje i zamjenu osobnih iskaznica. Stranka nezadovoljna odlukom drugostupanjskog organa može uložiti žalbu Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija BiH (u daljnjem tekstu: MCPK).

Član 6.

Državljanin koji prijavljuje svoje prebivalište ili boravište nadležnom organu daje slijedeće podatke o svom novom

prebivalištu ili boravištu:

1. jedinstveni matični broj (JMB);
2. ime;
3. prezime;
4. spol;
5. datum rođenja;
6. mjesto rođenja;
7. općina rođenja;
8. zemlja rođenja;
9. prebivalište ili boravište;
10. poštanski broj;
11. ulica;
12. kućni broj/broj stana;
13. entitet;
14. županija prebivališta;
15. državljanstvo BiH;
16. naziv entiteta;
17. promjena imena;
18. boravišni status (prebivalište ili boravište).

Državljanin nije dužan da se osobno odjavi u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta. Odjavu izvršiti će službena osoba u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta.

Državljeni izvješavaju nadležni organ o promjeni kućne adrese.

Državljeni nisu dužni da prijave promjenu adrese stanovanja, ako je do te promjene došlo usljed odluke lokalnih

organa da promjene naziv osobe ili broj kuće/stana. U tom slučaju nadležni organ će po službenoj dužnosti upisati promjenu u evidenciju prebivališta i boravišta.

Član 7.

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta vrši osoba koje se prijavljuje odnosno odjavljuje, ili ovlašteni zakonski zastupnik.

Prijavljivanje i odjavljivanje malodobne osobe vrši roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva.

Član 8.

Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta ili boravišta državljani su dužni da daju točne i istinite podatke.

U roku od 60 dana od uspostave prebivališta ili 60 dana nakon stupanja na snagu ovoga zakona, koje god razdoblje je dulje, državljani podnose zahtjev za prijavu prebivališta/boravišta nadležnom organu u mjestu svog

prebivališta ili boravišta navodeći svoju kućnu adresu. Zajedno sa zahtjevom on podnosi osobnu istaznicu ili drugi dokaz o identitetu. Pri prijavi prebivališta malodobnika, koja je uzrokovana promjenom prebivališta osobe/organi koji su navedeni u članku 7. stavak 2., postupaju sukladno s postupkom navedenim u stavku 2. ovoga članka podnoseći rodni list malodobnika ili drugi dokaz o njegovom identitetu. Pri prijavi prebivališta po rođenju djeteta osoba/organi navedeni u članku 7. stavak 2. prijavljuju dijete kod nadležnog organa u roku od 60 dana nakon rođenja djeteta postupajući sukladno s postupkom utvrđenim u

stavku 2.ovoga elanka, podnoseai rodni list djeteta ili drugi dokaz o njegovom identitetu. Po prijemu zahtjeva za prijavu prebivališta sukladno s postupkom utvrđenim u prethodnim stavcima ovoga elanka nadležni organ prijavljuje prebivalište državljanina kada se prethodno izvrši odjava prebivališta. Nadležni organ kojemu je podniet zahtjev za odjavu prebivališta po službenoj dužnosti bez odlaganja izvješauje nadležni organ u mjestu ranijeg prebivališta državljanina, radi odjave prebivališta. O odjavi prebivališta, bez odlaganja se izvješauje nadležni organ kojemu je podniet zahtjev za prijavu prebivališta. Postupak od podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta do odjave ranijeg prebivališta i od prijave novog prebivališta ne može trajati dulje od 15 dana. Nadležni organ je dužan da državljaninu odmah izda potvrđenu presliku obrasca prijave, koja ae služiti kao dokaz da je osoba izvršila prijavu prebivališta kako je predviđeno ovim zakonom. Potvrđeni obrazac također služi kao dokaz da je nadležni organ omoguaio odjavu ranijeg prebivališta državljanina.

Član 9.

Državljanin koji se stalno nastani u inozemstvu ili koji u inozemstvu boravi dulje od jedne godine, odjavljuje svoje prebivalište u BiH. Državljanin koji je dužan da odjavi prebivalište sukladno s prethodnim stavkom se odjavljuje neposredno kod

nadležnog organa ili putem DKP BiH u zemlji u kojoj se stalno nastanio.

Državljanin je dužan da odjavi svoju malodobnu djecu ukoliko su se ona stalno nastanila u inozemstvu ili ukoliko borave u inozemstvu dulje od jedne godine.

Ako državljanin koji se stalno nastanio u inozemstvu ili koji u inozemstvu boravi dulje od jedne godine, dobije dijete državljanina, koje je rođeno u inozemstvu, ono se ne prijavljuje kao osoba s prebivalištem BiH u vrijeme svog rođenja. Izuzetno od odredbi prethodnih stavki ovoga elanka državljanin koji u inozemstvu boravi dulje od jedne godine,

nije dužan odjaviti prebivalište u BiH ukoliko ne namjerava da se stalno nastani u zemlji u kojoj trenutno boravi i ukoliko održava djelotvornu vezu s BiH (npr. ako ima obitelj, članove obitelji u BiH, ili ako ima kuau, stan ili poduzeae u vlasništvu i sl.). Ovaj elanak se ne odnosi na izbjeglice iz BiH.

Član 10.

Za prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta, kao i promjene adrese stanovanja, ne plaa se pristojba.

Poglavlje III - EVIDENCIJA PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

Član 11.

Sukladno s Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka MCPK, putem elektronske obrade podataka, vodi

i održava centralnu evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana (u daljnjem tekstu: centralna evidencija). Entitetska ministarstva unutarnjih poslova mogu održavati elektronsku evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana na podreeju entiteta. Svaki nadležni organ putem elektronske obrade podataka vodi i održava lokalnu evidenciju o prebivalištu i boravištu državljana (u daljnjem tekstu: lokalna evidencija). Podaci navedeni u elanku 6.ovoga zakona se održavaju i u centralnoj, entitetskoj i lokalnim evidencijama.

Član 12.

Nadležni organ je dužan da redovito dostavlja MCPK podatke iz svoje lokalne evidencije. MCPK osigurava nadležnom organu podatke iz centralne evidencije u cilju vršenja dužnosti nadležnog organa sukladno s ovim zakonom.

Član 13.

Organi ovlašteni za vodenje i održavanje centralne, entitetskih i lokalnih evidencija sukladno s elankom 11. mogu samo prikupljati, obradivati, pohranjivati i koristiti osobne podatke iz evidencije u svrhu provodenja ovoga zakona, ako, sukladno s zakonima nije drukeije utvrđeno. Podaci koji se održavaju smislno elanku 11.ovoga zakona brišu se nakon 5 godina od odjavljivanja prebivališta odnosno boravišta.

Član 14.

Državljanin BiH ima pravo da bude obaviješten o tome da li se njegovi osobni podaci nalaze u centralnoj,entitetskoj i lokalnoj evidenciji i ima pravo da mu se ti podtaci priopae u jasnoj formi. Ako se utvrdi da su takvi podaci obradeni na nezakonit ili nepravilan naein, državljanin o eijim se podacima radi ima pravo na ispravku ili brisanje tih podataka. Takva ispravka ili brisanje podatka je za datog državljanina

besplatna.

Član 15.

MCPK i nadležni organi obvezni su poduzeti dovoljne sigurnosne mjere da bi se osigurala zaštita svih podataka iz centralne i lokalnih evidencija i svih podataka prenesenih na druge ovlaštene organe.

Poglavlje IV - POSEBNE ODREDBE

Član 16.

Osoba na koja se odnose odredbe iz ove glave su raseljene osobe i povratnici.

Član 17.

Povratnik u svoje prebivalište prije sukoba iz kojeg se nije nikad odjavio odnosno nije odjavljen time, ponovo uspostavlja svoje prebivalište prije sukoba i nije dužan ponovo prijavljivati prebivalište.

Član 18.

Povratnik koji se, prije stupanja na snagu ovoga zakona, odjavio ili je po službenoj dužnosti bio odjavljen iz svog prebivališta prije sukoba ima pravo na olaknutu ponovnu prijavu kako je to navedeno u ovome poglavlju.

Član 19.

U slučaju da u prebivalištu prije sukoba nadležni organ više ne posjeduje evidenciju koja sadrži podatke o prebivalištu za određenog državljanina, nadležni organ u prebivalištu prije sukoba dužan je utvrditi mjesto u kojemu je osoba imala prebivalište prije sukoba kod organa koji trenutno posjeduje navedenu evidenciju. U slučaju da iz bilo kojeg razloga nije moguće utvrditi njegovo prebivalište prije sukoba u smislu stavka 1. ovoga članka, povratnik ima pravo da mu se olakša ponovo prijavljivanje sukladno s odredbama ovoga zakona.

Član 20.

Povratnik koji ima pravo da mu se olakša ponovno prijavljivanje nadležnom organu predoeava odgovarajući dokaz identiteta i dokument kojim dokazuje svoje prebivalište prije sukoba u roku od 60 dana nakon povratka u svoje prebivalište prije sukoba. Za olakšano ponovno prijavljivanje ne može se tražiti nijedan drugi dokument osim dokumenata kojima se dokazuje identitet ili prebivalište prije sukoba. Ako ne može predoeiti dokument kojim dokazuje svoj identitet ili prebivalište prije sukoba, povratnik ima pravo da dokaže svoj identitet ili prebivalište prije sukoba drugim sredstvima, uključujući i izjave tog povratnika ili izjave koje daju druge osobe u korist povratnika.

Član 21.

Putem olaknutog ponovnog prijavljivanja povratnik uspostavlja svoje prebivalište prije sukoba, o čemu se izdaje potvrda.

Član 22.

Odmah nakon izdavanja osobne iskaznice povratniku u njegovom prebivalištu prije sukoba, nadležni organ u prebivalištu prije sukoba izvješauje nadležni organ u mjestu u kojemu je povratnik boravio kao raseljena osoba o tome da je povratnik ponovno uspostavio svoje prebivalište. Nadležni organ u ranijem boravištu odmah po prijemu takvog izvješaa vrši po službenoj dužnosti odjavljivanje povratnika iz njegovog ranijeg boravišta. Isti nadležni organ o odjavi odmah izvješauje datog državljanina i nadležni organ u ponovno uspostavljenom prebivalištu prije sukoba. Ovaj postupak ae se završiti u roku od 15 dana nakon što se povratnik prijavio za olaknutu ponovnu prijavu. Ovaj elan se ne odnosi na povratnika iz inozemstva.

Član 23.

Sve raseljene osobe su dužna da prijave svoje boravište.

Član 24

Raseljena osoba koja dragovoljno odluči da uspostavi novo boravište ima pravo na olaknutu prijavu.

Član 25.

Raseljena osoba koje ima pravo da olaknuto prijavljivanje nadležnom organu predoeava odgovarajuai dokaz identiteta i dokument kojim dokazuje svoje prethodno boravište u roku od 60 dana nakon uspostave svog novog boravišta. Za olakšano prijavljivanje ne može se tražiti nijedan drugi dokument osim dokumenata kojima se dokazuje identitet ili ranije boravište raseljene osobe. Ako ne može predoeiti dokument kojim dokazuje svoj identitet ili ranije boravište raseljena osoba ima pravo da dokaže svoj identitet ili svoje ranije boravište drugim sredstvima, ukljueujuai i izjave te raseljene osobe ili izjave koje daju druge osobe u korist raseljene osobe.

Član 26.

Putem olaknutog prijavljivanja raseljena osoba uspostavlja svoje novo boravište o eemu se izdaje potvrda.

Član 27.

Odmah nakon izdavanja osobne iskaznice raseljenoj osobi u njenom novom boravištu, nadležni organ u novom boravištu izvješauje nadležni organ u ranijem boravištu o novom boravištu raseljene osobe. Nadležni organ u ranijem boravištu odmah po prijemu takvog izvješaa vrši po službenoj dužnosti odjavljivanje raseljene osobe iz njenog ranijeg boravišta. Isti nadležni organ o odjavi odmah izvješauje datu raseljenu osobu i nadležni organ o novom boravištu. Ovaj postupak se završava u roku od 15 dana nakon što se raseljena osoba prijavila za olaknutu prijavu. Ovaj elanak se ne odnosi na raseljenu osobu eije je ranije boravište bilo u inozemstvu.

Član 28.

Raseljena osoba koja dragovoljno odluči da uspostavi prebivalište u drugom mjestu, a ne u svom prebivalištu prije sukoba, prijavljuje nadležni organ u novom prebivalištu sukladno s poglavljem II ovoga zakona.

Poglavlje V - KAZNE NE ODREDBE

Član 29.

Postupak iz ovoga poglavlja vodit ae se sukladno s relevantnim zakonima o prekršajima.

Član 30.

Noveanom kaznom kaznit ae se odgovorna osoba u nadležnom organu u iznosu od 200 KM do 1000 KM za prekršaj:

1. ako ne izvrši prijavu odnosno odjavu prebivališta u rokovima određenim ovim zakonom;
2. ako odmah ne izda potvrđen primjerak propisanog obrasca kao dokaz da se državljanin prijavio odnosno odjavio iz svog prebivališta odnosno boravišta;
3. ako prikuplja, obrađuje, euva, koristi ili prenosi podatke iz svoje evidencije protivno elanku 13.ovoga zakona;
4. ako u prebivalištu osobe prije sukoba ne utvrdi prebivalište osobe prije sukoba kod organa kod kojeg se evidencija sada nalazi;
5. ako odbije da izvrši olaknutu prijavu povratnika ili raseljene osobe koja ispunjava uvjete za to;
6. ako ne dozvoli povratniku da dokaže svoje prebivalište prije sukoba drugim sredstvima, ukljueujuai i izjave koje daje osoba koja je u pitanju, ili druge osobe u korist te osobe u slueajevima kada se ne može pribaviti dokument kojim se dokazuje prebivalište prije sukoba;
7. ako ne dozvoli raseljenoj osobi da dokaže svoje ranije boravište drugim sredstvima, ukljueujuai i izjave koje daje raseljena osoba koja je u pitanju ili druge osobe u korist te raseljene osobe u slueajevima kada se ne može pribaviti dokument kojim se dokazuje prebivalište prije sukoba.

Član 31.

Noveanom kaznom od 10 KM do 100 KM kaznit ae se za prekršaj državljanin ili staratelj/organ starateljstva:

1. ako ne prijavi svoje prebivalište ukoliko se to traži sukladno s ovim zakonom;
2. ako prijavi više od jednog prebivališta na teritoriju BiH;
3. ako dostavi netaene i/ili neistinite podatke prilikom prijavljivanja odnosno odjavljivanja prebivališta i boravišta;
4. ako ne prijavi ili odjavi prebivalište malodobnog djeteta sukladno s ovim zakonom.

Poglavlje VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32

Nadzor nad provođenjem ovoga zakona vrši MCPK tako što:

1. kontrolira zakonitost upravnih akata i radnji nadležnih organa;
2. predlaže, odnosno pokreae postupak ocjene zakonitosti upravnih akata nadležnih organa;
3. nalaže nadležnom organu izvršenje određenih obveza koje su im namenute ovim zakonom;
4. donosi upute i instrukcije radi jedinstvenog postupanja nadležnih organa.

U roku od 90 dana od dana objavljivanja ovoga zakona MCPK donosi podzakonske akte o:

- a) jedinstvenom obrascu prijave i odjave po odredbama ovoga zakona;
- b) pravilniku o vršenju nadzora nad provođenjem ovoga zakona;
- c) svim drugim pitanjima nužnim za provođenje ovoga zakona.

Član 33.

Državljanin, uključujući raseljene osobe i povratnike, koji imaju prebivalište ili boravište prema dosadašnjim propisima koji nisu u nesuglasju s elankom 4. stavak 4. ovoga zakona nisu obvezni da ponovno prijave i/ili odjave prebivalište ili boravište, osim ako se to izrieito ne traži prema ovom zakonu.

Član 34.

Osoba eije je prijavljeno prebivalište ili boravište u nesuglasju s elankom 4. stavak 4. ovoga zakona dužna je da (ponovo) prijavi odnosno odjavi prebivalište ili boravište sukladno s postupkom navedenim u Poglavlju II. ili IV. ovoga zakona najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 35.

Osoba koje nije dobila JMB u roku koji je određen ovim zakonom za prijavu ili odjavu prebivališta/ boravišta prijavljuje prebivalište/boravište u roku od 60 dana nakon što dobije JMB sukladno s Zakonom o matienim brojevima.

Član 36.

Nijedna odredba ovoga zakona neae biti tumaeena na naein kojim se daje ili oduzima zakonsko pravo na privatnu ili društvenu imovinu.

Član 37.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaju da važe zakoni i propisi kojima su se do tada regulirala pitanja u svezi s JMB i koji su se primjenjivali u Bosni i Hercegovini.

Član 38.

Ovaj zakon stupa na snagu 30 dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit ae se u službenim glasilima entiteta i Breko Distrikta Bosne i Hercegovine.